

Sud Bosne i Hercegovine
Суд Босне и Херцеговине

Broj: S1 3 IŽ 048665 24 IŽ
Sarajevo, 24.07.2024.godine

Sud Bosne i Hercegovine u Sarajevu, u vijeću Apelacionog odijeljenja sastavljenom od sudija Dinke Bešlagić Čovrk, kao predsjednika vijeća, Zvezdane Antonović i Hilma Vučinića, kao članova vijeća, odlučujući o žalbi političke stranke Stranka demokratske akcije-SDA sa sjedištem u Sarajevu, ulica Mehmeda Spahe 14, koju zastupa generalni sekretar dr. Halid Genjac, izjavljenoj protiv Odluke Centralne izborne komisije Bosne i Hercegovine broj: 05-1-07-5-767/24 od 18.07.2024. godine, o utvrđivanju odgovornosti za vođenje preuranjene izborne kampanje, u nejavnoj sjednici, održanoj dana 24.07.2024. godine, donio je

R J E Š E N J E

Žalba se odbija.

O b r a z l o Ź e n j e

Odlukom Centralne izborne komisije Bosne i Hercegovine, broj i datum navedeni u uvodu, i to stavom 1. utvrđeno je da je politička stranka SDA-Stranka demokratske akcije odgovorna što je putem društvene mreže Facebook na Facebook stranici SAD Visoko vodila preuranjenu izbornu kampanju, pa joj je na osnovu člana 6.7 stav 2. tačka 1) Izbornog zakona BiH i primjenom člana 19.9 stav 1. tačka 3) i stav 2. Izbornog zakona BiH izrečena novčana kazna u iznosu od 3.500,00 KM (tri hiljade petsto konvertibilnih maraka). Stavom 2. je određeno da će se novčana kazna uplatiti u roku od 8 dana na račun Ministarstva finansija i trezora BiH. Stavom 3. je naloženo političkoj stranci SDA-Stranka demokratske akcije, da sa društvene mreže Facebook na Facebook profilu SDA Visoko ukloni spornu objavu za koju je Centralna izborna komisija BiH izrekla novčanu kaznu, te da sve pristalice i kandidate ove političke stranke za predstojeće Lokalne izbore 2024. godine, obavijestiti da su dužni da se suzdrže od javnog oglašavanja i vođenja izborne kampanje u elektronskim, online i štampanim medijima i putem društvenih mreža ili bilo kojeg oblika javnog oglašavanja kampanje prije zvaničnog početka izborne kampanje.

Protiv navedene odluke Centralne izborne komisije (u daljem tekstu CIK BiH) žalbu je blagovreneo izjavila politička stranka Stranka demokratske akcije-SDA zbog

povrede pravila postupka, nepotpuno ili nepravilno utvrđenog činjeničnog stanja, te pogrešne primjene materijalnog prava. Ističe da CIK BiH nema prvostepenu nadležnost za postupanje po podnesenom prigovoru, imajući u vidu odredbu člana 6.6 stav 1. Izbornog zakona BiH, da podnositelj prijave nema aktivnu legitimaciju za podnošenje prijave i da nije o tome dostavio dokaze, kao i da ne postoji mogućnost da se predmetna prijava ocijeni kao inicijativa za pokretanje i vođenje postupka po službenoj dužnosti. U konkretnom slučaju se ne radi o izbornoj kampanji nego o dijeljenju objave sa Facebook stranice gradonačelnika, ali tim dijeljenjem žalitelj nije pozivao ili navodio građane da glasaju za SDA, odnosno da je podijelio objavu od drugoga, koja u konkretnom slučaju nije imala politička obilježja, već je samo proširio informaciju. Posebno ističe da svakodnevno na društvenim mrežama se susreću razne osobe ali i političke stranke koje dijele objave koje tretiraju određene društvene aktivnosti koje su od općeg društvenog značaja, te prilaže o tome kao dokaz screenshotove FB objava. Poziva se na slobodu izražavanja propisanu Evropskom konvencijom o zaštiti ljudskih prava i temeljnih sloboda. Predlaže da se žalba uvaži, te da sud spornu odluku poništi i samostalno riješi stvar i donese zakonitu odluku kojom će potvrditi da nema odgovornosti žalitelja za kršenje člana 7.1 Izbornog zakona BiH.

U odgovoru na žalbu Centralna izborna komisija Bosne i Hercegovine je predložila da se žalba odbije kao neosnovana.

Žalba nije osnovana.

Iz stanja spisa proizlazi da je CIK BiH dana 02.07.2024. godine zaprimila informaciju sa dokazima podnesenu od strane TRANSPARENCY INTERNATIONAL Bosna i Hercegovina-Udruženje za borbu protiv korupcije Transparency International u BiH koja se odnosi na kršenje odredbe člana 7.1 i 7.2a Izbornog zakona BiH ("Službeni glasnik BiH", br. 23/01, 7/02, 9/02, 20/02, 25/02. 4/04. 20/04. 25/05. 52/05. 65/05, 77/05, 11/06, 24/06, 32/07, 33/08, 37/08, 32/10, 18/13. 7/14, 31/16, 41/20, 38/22, 51/22. 67/22 i 24/24). U informaciji je navedeno da su nadruštvenoj mreži „Facebook“ Gradska organizacija Stranke demokratske akcije Visoko i gradonačelnik Grada Visoko Mirza Ganić objavljivali i međusobno dijelili objave sa službenog profila gradonačelnika, kojima su zloupotrijebili funkciju gradonačelnika, člana njihove stranke, odnosno svoju ličnu funkciju gradonačelnika predstavljajući javne radove Grada kao svoje lične uspjehe, koristeći u objavama isti slogan „Radimo i gradimo za bolje Visoko!.“

Žalitelj je blagovremeno dostavio izjašnjenja osporavajući stvarnu nadležnost CIK BiH za postupanje po podnesenom prigovoru, iz razloga što, kao ni ostali politički subjekti, formalno još nije podnio kandidatske liste, pa u tom smislu činjenično ne postoje kandidati za predstojeće Lokalne izbore. Nadalje je posebno istakao da Mirza Ganić kao gradonačelnik, nije vršio političku promociju nego je kao aktuelni gradonačelnik Grada Visoko u okviru svojih ovlaštenja i zakonom propisanih nadležnosti izvjestio građane o tekućim aktivnostima organa uprave koju predstavlja, što ne predstavlja povrede Izbornog zakona BiH niti od strane SDA niti od strane

Mirze Ganića. gradonačelnika Grada Visoko. Smatra da iz objave koja je podijeljena na Facebook stranici SDA Visoko, ne proizlazi da SDA Visoko kao politički subjekat oglašava kampanju, niti istu vodi, kao i da se objavama ne pozivaju građani da glasaju za SDA, niti se upoznaju birači i javnost sa programom i kandidatima za predstojeće izbore; da ni u jednoj rečenici koja je napisana i objavljena nije istaknut politički subjekat SDA Visoko. Nadalje, navode da se na objavu političkog subjekta ne može primjeniti član 7.2a, jer isti tretira nosioce izvršne funkcije, a ne političke subjekte, pa stoga podijeljeni sadržaj ne predstavlja preuranjenu kampanju. Izjašnjenje je dao i Mirza Ganić, aktuelni gradonačelnik Grada Visoko, navodeći da ni jedna objava na profilu Mirze Ganića nije bila političke prirode, niti je u objavama isticana bilo koja politička stranka., jer objave predstavljaju redovne službene aktivnosti gradonačelnika.

Nije osnovana tvrdnja žalitelja da se predmetna prijava ne može ocijeniti kao inicijativa za pokretanje i vođenje postupka po službenoj dužnosti, s obzirom da je odredbom člana 6.2 stav 2. Izbornog zakona propisano da birač i politički subjekt čije pravo je povrijeđeno, može u roku od 72 sata od učinjene povrede uložiti izbornoj komisiji prigovor, pa je CIK BiH iz svoje nadležnosti pokrenuo postupak po službenoj dužnosti protiv političkog subjekta u skladu sa citiranom odredbom Izbornog zakona kada je podnesak/informaciju ocijenila kao inicijativu za pokretanje postupka.

Odredbom člana 7.1 Izbornog zakona BiH je propisano da u periodu preuranjene izborne kampanje zabranjeno je vođenje izborne kctmpanje u elektronskim, onlajn i štampanim medijima i putem društvenih mreža ili bilo koji oblik javnog oglašavanja kampanje. Ova zabrana ne odnosi se na organiziranje zakonitih zvaničnih skupova organa i događaja političkih subjekata u svrhe koje nisu kampanja.

Nadalje, odredbom člana 9. stav 1. Pravilnika o medijskom predstavljanju i javnom oglašavanju političkih subjekata u izbornom periodu („Službeni glasnik BiH”, broj 31/24) propisano je da u periodu preuranjene kampanje političkim subjektima je zabranjen svaki oblik radnje iz kampanje koje preduzimaju politički subjekti u periodu od raspisivanja izbora do perioda zvaničnog početka izborne kampanje. Stavom 2. istog člana propisano je da se zabrana iz stava 1. ovog člana, odnosi na upoznavanje birača i javnosti sa programom i kandidatima političkih subjekata za predstojeće izbore.

Nakon uvida u kompletan spis i dostavljene screenshot objave sa društvene mreže Facebook, a posebno snimak ekrana objave SDA Visoko od 20. maja 2024. godine, pravilno je prema shvatanju apelacionog vijeća, CIK BiH utvrdila da je politička stranka SDA-Stranka demokratske akcije odgovorna što je Gradski odbor SDA Visoko putem društvene mreže Facebook na zvaničnoj Facebook stranici SDA Visoko vršio preuranjenu izbornu kampanju, na način da je podijelio objavu gradonačelnika Mirze Ganića i u opisu svoje objave istakao tekst „*ULICAMA HADŽIHLNE VODE... RADIMO I GRADIMO ZA BOLJE VISOKO*”, vršeći na taj način promociju ove političke stranke prije zvaničnog početka izborne kampanje, a sve s ciljem uticaja na

birače i njihovu volju na predstojećim Lokalnim izborima 2024. godine. Za promociju političke stranke nije nužno da se u objavama pominju kandidati političke stranke. U korist tome, govori i činjenica da se radi o aktivnostima u Gradu Visoko, a da je aktuelni gradonačelnik Grada Visoko, izabran na Lokalnim izborima 2020. godine kao kandidat ispred političke stranke Stranka demokratske akcije, iz kojih razloga je utvrđeno da je sporna objava SDA Visoko imala za cilj da predstavi promociju ove političke stranke i da se javni radovi u ovom Gradu, te aktivnosti gradonačelnika Mirze Ganića. predstave kao uspjeh aktuelne vlasti, odnosno uspjeh političke stranke SDA-Stranka demokratske akcije.

„Preuranjena kampanja“, u smislu odredbe člana 1.1a tačka 8. Izbornog zakona Bosne i Hercegovine, je svaki oblik radnji iz kampanje koje preduzimaju politički subjekti u periodu od raspisivanja izbora do perioda zvaničnog početka izborne kampanje.

Neosnovani su i irelevantni navodi podnosioca žalbe „*da se svakodnevno u javnom diskursu na društvenim mrežama susreće da različite osobe, ali i političke stranke koji dijele objave koje tretiraju određene društvene aktivnosti koje su od općeg društvenog značaja, te kao dokaz navodi screenshotove FB objava, te da se radi o aktivnostima koje svaki politički subjekat poduzima u praćenju aktivnosti svojih članova koji su nosioci izvršnih i dr. javnih funkcija, zbog čega prenesena informacija od drugog ne znači da je ista politički okarakterisana ili da ima političku pozadinu*“, iz razloga što su zakonskim i podzakonskim odredbama propisana pravila ponašanja u izbornom period. Činjenica da li neke aktivnosti sadrže radnje i elemente izborne kampanje, odnosno da li neki politički subjekat krši odredbe Izbornog zakona BiH, Centralna izborna komisija BiH cijeni u svakom konkretnom slučaju, imajući u vidu sve relevantne činjenice i dokaze. U konkretnom slučaju, pravilno je utvrđeno je da je spornom objavom u periodu preuranjene kampanje politička stranka SDA-Stranka demokratske akcije, na gore pomenuti način, vršila izbornu kampanju u vrijeme kada je to zakonom zabranjeno.

Odluka o visini novčane kazne je pravilna i zakonita i na njenu visinu od 3.500,00 KM je uticala činjenica da je žalitelju zbog kršenja odredbe člana 7.1 Izbornog zakona BiH u ovom izbornom procesu izrečena novčana kazna u zakonskom minimumu od 3.000,00 KM, pa kako ranije izrečena novčana kazna nije imala odvaračajući karakter, to je opravdano izricanje novčane kazne u dosuđenom iznosu od 3.500,00 KM kako bi se mogla postići svrha kažnjavanja.

Pravilno je CIK BiH žalitelju u skladu sa članom 6.5 Izbornog zakona BiH u cilju daljeg sprječavanja kršenja odredbe Izbornog zakona BiH kojim se zabranjuje vođenje izborne kampanje i javnog oglašavanja u periodu preuranjene kampanje. izrekla i privremenu mjeru naloživši žalitelju SDA-Stranka demokratske akcije, da sa društvene mreže Facebook na Facebook profilu SDA Visoko ukloni spornu objavu, za koju je Centralna izborna komisija BiH izrekla novčanu kaznu, te da sve pristalice i kandidate ove političke stranke za predstojeće Lokalne izbore 2024. godine, obavijesti da su dužni da se suzdrže od javnog oglašavanja i vođenja izborne

kampanje u elektronskim, onlajn i štampanim medijaima i putem društvenih mreća ili bilo kojeg oblika javnog oglašavnja kampanje prije zvaničnog početka izborne kampanje.

Iz svih izloženih razloga ovo vijeće je osporenu odluku, ocijenilo u potpunosti pravilnom i zakonitom, slijedom čega je žalbu, primjenom odredbe člana 81. stav 1. Zakona o upravnim sporovima Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“ broj 19/02 do 74/10) valjalo odbiti.

Predsjednik vijeća
Sudija
Dinka Bešlagić Čovrk